



Anton de Kom Universiteit van Suriname Bibliotheek

Universiteitscomplex, Leysweg 86, Paramaribo, Suriname, Postbus 9212
Telefoon (597)464547, Fax (597)434211, E-mail: adekbib@uvs.edu

APPROVAL

NAAM: *Darius Oada*.....

verleent wel / niet aan de AdeKUS kosteloos de niet-exclusieve toestemming om haar / zijn Drs. / BSc. / MSc.
afstudeerscriptie online beschikbaar te stellen aan gebruikers binnen en buiten de AdeKUS.

Plaats en datum, *Leysweg 29 Juni 2021*.....

Handtekening *Darius*.....



ANTON DE KOM UNIVERSITEIT VAN SURINAME

FACULTEIT DER MAATSCHAPPIJWETENSCHAPPEN

Een onderzoek naar het beleid van de overheid ten aanzien van het verminderen van het aantal illegale vreemdelingen in Suriname

Thesis ter verkrijging van de graad van Bachelor of Science in de Public Administration

Studierichting: Public Administration

Naam: Darius, Ocada A.D.

Begeleider: Iris Gilliad MSc

Paramaribo, juni 2021

Voorwoord

Ter afronding van de bacheloropleiding Public Administration aan de Anton de Kom Universiteit van Suriname is elke student verplicht een thesis te schrijven. Ik heb voor het onderwerp illegale vreemdelingen in Suriname gekozen, omdat ik de laatste tijd vaak krantenberichten tegenkwam waarin er over illegale vreemdelingen geschreven werd.

Bij het schrijven van mijn thesis was het niet altijd even gemakkelijk. Met name voor het maken van de afspraken voor het afnemen van een interview met de respondenten. Ik heb steeds telefonisch contact opgenomen en ik ben langsgeweest bij de respondenten om hun medewerking te verkrijgen. Het is uiteindelijk wel gelukt om de interviews af te nemen.

Ik wil een ieder van harte bedanken die mij op welke wijze dan ook heeft bijgestaan. In het bijzonder gaat mijn dank uit naar:

- De Almachtige God, die mij de kracht, wijsheid en inzicht gaf.
- Mijn geliefde moeder, Mej. Darius Eunice, die mij elke keer de moed insprak om niet op te geven.
- Mijn geliefde zusjes, Darius Sahistha, Jeanilde, Suën en Martina. Broertjes, Martino en Jair die naar mij opkijken en de push gaven een goed voorbeeld te geven.
- Mijn ooms Darius Marlon, Aboikoni Martin en opa Darius Frank die klaar stonden mij te ondersteunen.
- Mijn Geestelijke vader Pastor Oyeleye Adeniji, voor alle gebeden.
- Mw. Iris Gilliad MSc. Degene die bereid was mij te begeleiden door het hele proces tot het eind van mijn thesis met alle geduld en liefde.
- Mijn vriend Miguel Kadosoe, die mij ook bijstond.
- De ex-richtings coordinator Drs. D. Abiamofu voor de adviezen.

Paramaribo, mei 2021

Darius Ocada

Inhoudsopgave

Inleiding	7
1 Openbaar bestuur en vreemdelingenbeleid	10
1.1 Het openbaar bestuur.....	10
1.2 De overheid	11
1.3 Beleid en beleidsprocessen.....	11
1.3.1 Beleid met fasen.....	12
1.3.2 Netwerkbenadering	14
1.4 Vreemdelingen en het vreemdelingenbeleid	15
1.5 De Internationale Organisatie voor Migratie	16
1.6 Relevantie van de theorie voor het onderzoek.....	17
2 Vreemdelingenbeleid in Suriname	18
2.1 Grondslagen van het vreemdelingenbeleid Suriname.....	18
2.2 Het Ministerie van Justitie en Politie	21
2.2.1 Het onderdirectoraat Vreemdelingenzaken.....	21
2.2.2 De Vreemdelingendienst	25
2.3 Het Ministerie van Binnenlandse Zaken	26
2.4 Het ministerie van Buitenlandse Zaken, International Business en Internationale Samenwerking.....	27
2.5 Het Ministerie van Defensie.....	28
3 Onderzoeksresultaten en analyse	30
3.1 Methodische karakterisering van het onderzoek	30
3.1.1 Dataverzameling en verwerking	30
3.1.2 Verloop van het onderzoek	31
3.2 Resultaten en Analyse van het onderzoek	31
3.2.1 De theorie van beleid met fasen.....	32
3.2.2 De gehanteerde beleidsinstrumenten bij het tegegaan van illegale vreemdelingen... 32	
3.2.3 Het vreemdelingenbeleid	34
Conclusie	35
Aanbevelingen	37
Geraadpleegde bronnen	39
Bijlage I Overzicht Respondenten	42
Bijlage II Interviewhandleiding hoofdafdeling Vreemdelingen Zaken	43
Bijlage III Interviewhandleiding Vreemdelingendienst	45

Bijlage IV Interviewhandleiding Afdeling Vreemdelingen Registratie.....	47
Bijlage V Interviewhandleiding Immigratiedienst.....	48
Bijlage VI Interviewhandleiding Onderdirectoraat Consulaire Zaken en Personenverkeer	49
Bijlage VII Procedure indiening Projekt Legalisatie.....	50
Bijlage VIII Structuur en taken VZ en het Project Legalisatie data.....	52

Lijst van gebruikte afkortingen

IOM	International Organization for Migration/ Internationale Organisatie voor Migranten
VN	Verenigde Naties
JusPol	Justitie en Politie
VZ	Vreemdelingen Zaken
BIZA	Binnenlandse Zaken
CBB	Centraal Bureau Voor Burgerzaken
VR	Vreemdelingen Registratie
BIBIS	Buitenlandse Zaken, International Business en Internationale Samenwerking
MKV	Machtiging tot Kortverblijf
KPS	Korps Politie Suriname
PSA	Personen van Surinaamse Afkomst

Inleiding

Gedreven door verschillende motieven trekken mensen van het ene land naar het ander, van het ene werelddeel naar het ander. De redenen verschillen van persoon tot persoon en variëren van het verlaten van hun land op zoek naar een beter bestaan tot de noodzaak naar een ander land te moeten vertrekken op zoek naar politiek asiel (Lodder, 2005). Indien deze mensen zich illegaal in een ander land vestigen worden zij illegale vreemdelingen genoemd.

Internationaal is er een belangrijke Internationale Organisaties namelijk de *International Organization for Migration* (IOM) die lidstaten ondersteunt bij het omgaan met illegale vreemdelingen. Suriname behoort ook tot een lidland van deze organisatie.

De IOM is opgericht in 1951 en is een intergouvernementele organisatie op het gebied van migratie. De IOM werkt nauw samen met gouvernementele, intergouvernementele en niet-gouvernementele partners. De internationale organisatie IOM gebruikt voor de term illegale vreemdelingen, de term “*Irregular migrant*”. “*Irregular migration*” is het verkeer van personen welke plaats vindt buiten de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen of internationale overeenkomsten betreffende de binnenkomst of uitgang van de staat van herkomst, doorreis of bestemming” (Internationale Organisatie voor Migratie, 2019).

Wereldwijd is er sprake van illegale vreemdelingen. Ook in Suriname is dit het geval. De vreemdelingen die Suriname binnenkomen dienen zich te houden aan de vastgestelde regels, die terug te vinden zijn in de Vreemdelingenwet 1991 (S.B. 1992, no. 3)¹. In Suriname wordt een vreemdeling volgens de Wet op de Nationaliteit en Ingezetenschap 1975 (S.B. 2002, no. 22) ²artikel 18 als volgt gedefinieerd; “een ieder die niet in het bezit is van de Surinaamse nationaliteit en die niet op grond van een andere wettelijke regeling als Surinamer wordt behandeld.” Het vreemdelingenbeleid in Suriname wordt uitgevoerd middels de vreemdelingenwet en de verdragen die Suriname gesloten heeft op internationaal vlak.

In Suriname zijn er ondanks wetgeving toch illegale vreemdelingen in het land, waarbij opeenvolgende overheden verschillende maatregelen hebben getroffen om dit vraagstuk op te lossen. Echter zonder het gewenste resultaat.

¹ WET van 16 januari 1992, houdende bepalingen betreffende de toelating en de uitzetting van vreemdelingen (Vreemdelingenwet 1991) (S.B. 1992 no. 3).

² WET van 24 november 1975, houdende de regeling van het Surinamerschap en het Ingezetenschap (Wet op de Nationaliteit en Ingezetenschap 1975) (S.B. 2002, no. 22).

Naar aanleiding van het bovenstaande luidt de probleemstelling als volgt: **Welke beleidsmaatregelen treft de Surinaamse overheid om het aantal illegale vreemdelingen in Suriname te verminderen?**

Doelstelling

Dit onderzoek is beschrijvend van aard, omdat er beschreven zal worden welke beleidsmaatregelen de overheid heeft getroffen om het aantal illegale vreemdelingen te verminderen in de periode 2015-2020.

Maatschappelijke relevantie

Het onderzoek is van belang voor de totale samenleving, omdat de aanwezigheid van illegale vreemdelingen in Suriname van invloed kan zijn op de sociaal-economisch situatie in het land. Aan de hand van dit onderzoek kunnen eventuele knelpunten geïdentificeerd worden en aanbevelingen gedaan worden die door de beleidmakers gebruikt kunnen worden om het beleid aan te scherpen.

Wetenschappelijke relevantie

Het onderzoek is van belang voor de wetenschap, omdat er een bijdrage geleverd kan worden aan de wetenschappelijke kennis en inzichten voor de aanpak van het vreemdelingen-vraagstuk binnen Suriname. Hiermee wordt ook een basis gelegd om verder wetenschappelijk onderzoek te verrichten.

Onderzoeksmethode en strategie

Het onderzoek is kwalitatief van aard. Het type onderzoek dat gedaan is, is beschrijvend.

Voor dit onderzoek is er gebruik gemaakt van literatuur en internetbronnen, met betrekking tot de kernbegrippen: openbaar bestuur, overheid, beleid en illegale vreemdelingen. Verder zijn er ook verschillende beleidsdocumenten van het ministerie van Juspol bestudeerd, zoals het vreemdelingenbesluit en Wet op de Nationaliteit en Ingezetenschap. Door het bestuderen van deze beleidsdocumenten kan aangegeven worden wie tot de categorie illegale vreemdelingen worden gerekend in Suriname en welke beleidsmaatregelen er getroffen worden tegen illegale vreemdelingen. Er is ook gebruik gemaakt van interviewhandleidingen voor interviews met deskundigen op beleids niveau.

Opbouw van de thesis

De thesis is opgebouwd in vier hoofdstukken.

In hoofdstuk één (1) wordt ingegaan op de theorieën van het Openbaar Bestuur, het vreemdelingenbeleid en de Internationale Organisatie voor Migratie.

In hoofdstuk twee (2) wordt het vreemdelingenbeleid op nationaal vlak met betrekking tot de vreemdelingen omschreven en de actoren die betrokken zijn bij het onderzoek.

In hoofdstuk drie (3) wordt de onderzoeksmethoden verantwoord, de onderzoeksresultaten gepresenteerd en geanalyseerd.

De thesis wordt afgesloten met de conclusie en aanbevelingen.

1 Openbaar bestuur en vreemdelingenbeleid

In dit hoofdstuk worden de theorieën van het openbaar bestuur en het vreemdelingenbeleid omschreven.

1.1 Het openbaar bestuur

Het openbaar bestuur is het geheel van structuren en processen die met behulp van bindende beslissingen richting geeft aan maatschappelijke ontwikkeling. Het bindend karakter van beslissingen houdt in dat mensen zich niet aan die beslissingen kunnen onttrekken (Oosten, 2014, p. 14).

Het openbaar bestuur wordt gezien als de verzameling van partijen binnen en buiten de overheid, die zich bezighouden met de inrichting en sturing van de samenleving. Het doen en laten van het openbaar bestuur is van invloed op onze gezondheid, ons gevoel van veiligheid, welvaart, opvoeding en ontspanning (Bovens, 't Hart & van Twist, 2012, p. 16).

Het is niet altijd makkelijk om aan te geven wie wel of niet tot het openbaar bestuur behoort. Het openbaar bestuur houdt zich bezig met het besturen van de maatschappij, dus met elk individu of organisatie die op welke wijze dan ook bijdraagt aan de besturing van de maatschappij. Besturing komt van sturen oftewel richting geven. Het woord 'openbaar' in de term openbaar bestuur heeft te maken met de reikwijdte van deze beslissingen. Het openbaar bestuur geeft richting aan de maatschappij als geheel of van grote delen ervan. De beslissingen van het openbaar bestuur hebben een bindend karakter voor alle leden van de samenleving op een bepaald grondgebied (Bovens, 't Hart & van Twist, 2012, p. 16).

Het openbaar bestuur kan invloed uitoefenen op alle facetten van het leven, omdat er geen enkel facet is van het leven die niet in het geding is met publieke belangen. Het stuurt de samenleving in de gewenste richting, en het wil in sommige gevallen sommige zaken stimuleren of beschermen, het wilt andere verbieden en weer andere aan regels binden. Het openbaar bestuur treedt soms ³preventief op of soms reageert het op ontwikkelingen in de samenleving. Het verschaft geld en eist geld op, het verspreidt en verbergt informatie, het

³ voorkomend, het voorkomen dat iets gebeurt

bestrijdt geweld maar maakt zelf ook gebruik van geweld (Bovens, 't Hart & van Twist, 2012, p. 17).

Het openbaar bestuur bestaat uit de overheid en de semi-overheid, de overheid bestaat uit politieke ambtsdragers en het ambtelijk apparaat. De semi overheid bestaat uit niet rechtstreeks aan politieke gezagsdragers ondergeschikte publieke organisaties en functionarissen, zoals overheidsbedrijven, zelfstandige bestuursorganen, adviesorganen en hun personeel (Bovens, 't Hart & van Twist, 2012, p. 19).

1.2 De overheid

De overheid is een zelfstandige politieke eenheid, met eigen politieke organen, financiële middelen en jurisdictie (Hoogerwerf & Herweijer, 2014, p. 29).

Er wordt een onderscheidt gemaakt tussen uitvoerende, wetgevende en rechtelijke macht. Dit wordt namelijk de trias politica oftewel scheiding der machten genoemd. Politieke ambtsdragers zoals ministers, burgervaders en wethouders, vormen samen met hun ambtenaren, de uitvoerende macht. Volksvertegenwoordigers zoals de parlementariërs, worden gerekend tot de wetgevende macht. Rechter en leden van het openbaar ministerie vormen de rechtelijke macht (Oosten, 2006).

1.3 Beleid en beleidsprocessen

Beleid wordt omschreven als het werken aan de realisatie van doelstellingen, volgens een tijdsplanning en met de inzet van bepaalde middelen. Met beleid geeft het openbaar bestuur richting aan maatschappelijke ontwikkeling. Beleid wordt ook gezien als een antwoord op een probleem (Oosten, 2014, p. 86).

Beleid is doelgericht, dat wil zeggen dat overheidsoptreden dient om een probleem op te lossen of om het te voorkomen. De planning is belangrijk, omdat er veel gelijktijdige of opeenvolgende maatregelen zijn die op elkaar afgestemd of gecoördineerd dienen te worden. Beleid komt tot stand wanneer er sprake is van een maatschappelijk probleem. Onder een maatschappelijk probleem wordt verstaan een probleem die door meer dan de helft van de bevolking wordt ervaren. Om zoveel mogelijk problemen te voorkomen in het uitvoeringsfase is het belangrijk dat er tijdens het beleidsproces wordt teruggekoppeld, herzien, bijgesteld, heroverwogen. Dit omdat de meeste fouten optreden tijdens de uitvoering van een gekozen beleid (Oosten, 2014, p. 86).

Het beleid dat de overheid voert, wordt overheidsbeleid genoemd. Overheidsbeleid is het sturen van processen binnen de maatschappij in een gewenste richting. Binnen de maatschappelijke processen bewegen zich individuele personen en groepen, die hun eigen middelen inzetten en doeleinden nastreven. Naast de overheid nemen deze individuele personen en groepen ook besluiten, en voeren hun eigen beleid uit. Dus overheidsbeleid is dan een poging om het beleid van de verschillende actoren binnen de samenleving in een gewenste richting te sturen. Middels beleidsinstrumenten, zoals voorlichting, subsidies of heffingen oefent de overheid invloed uit op de macht van burgers en organisaties (Hoogerwerf & Herweijer, 2014, p. 117).

1.3.1 Beleid met fasen

Over het algemeen wordt overheidsbeleid gevormd volgens een routinematige beleidsvormingsfase die begint met een probleemverkenning of probleemidentificatie. Er is sprake van een probleem wanneer de gewenste situatie niet overeenkomt met de ervaren situatie. Nadat het probleem geïdentificeerd is, worden de onderwerpen geselecteerd waarop het beleid moet worden gericht. Deze vormen het beleidsprobleem. Op basis van het beleidsprobleem vindt er een verkenning plaats van de mogelijke beleidskeuzes of beleidsalternatieven (Oosten, 2014, p. 86).

Volgens Hoogerwerf & Herweijer (2008, p. 20-21) zijn er binnen een beleidsproces verschillende deelprocessen te onderscheiden:

- De agendavorming: het bepalen van de agenda. Dit is het proces waardoor maatschappelijke problemen de aandacht van het publiek en van de beleidsbepalers krijgen. Er is sprake van een maatschappelijk probleem, wanneer de totale samenleving of grote delen van de samenleving het probleem ervaren.

Hoogerwerf & Herweijer (2008) onderscheiden vier modellen van agendavorming onder andere:

- Kloofmodel; hier bepaalt het ernst van het probleem zelf de aandacht die het krijgt. En hier is de invloed van de actoren nihil.
- Barrièremodel; bepalend voor het ontstaan van beleid is de relatieve omvang van het probleem, vergeleken met de omvang van andere problemen. De media speelt hierbij een belangrijke rol.
- Stroommodel; toeval speelt een grote rol, welke problemen wel en niet tot beleid leiden is onvoorspelbaar.

- Relatieve aandachtsmodel; bepalend voor het ontstaan van beleid is de mate van hoe lang het probleem verwaarloosd is geworden en in welke mate van verdrukking het is gekomen in de voorgaande periode. Politici en de samenleving zijn van invloed op het bepalen van de agenda.
- De beleidsvoorbereiding: dit is het verzamelen en analyseren van informatie en het formuleren van adviezen met het oog op het te voeren beleid.
- De beleidsbepaling: dit is het proces van het nemen van beslissingen - de besluitvorming-over de inhoud van een beleid.
- De uitvoering of de implementatie van het beleid: de uitvoering is de toepassing van de gekozen middelen voor de gekozen doeleinden.
- De naleving van het beleid en de handhaving: de zorg dat de door het beleid vastgestelde gedragsnormen worden nageleefd.
- De beleidsevaluatie: het beoordelen van de inhoud, het proces en vooral de effecten van een beleid aan de hand van bepaalde criteria.
- Feedback en terugkoppeling voor het bijstellen of beëindigen van het beleid.

Voor het uitvoeren van een beleid maakt het openbaar bestuur gebruik van beleidsinstrumenten. Beleidsinstrumenten zijn de middelen waarmee het openbaar bestuur probeert maatschappelijke ontwikkeling te beïnvloeden om zodoende een gewenste situatie te realiseren (Oosten, 2014, p. 109).

Bij het benoemen/ inzetten van beleidsinstrumenten wordt volgens Hoogerwerf & Herweijer (2014, p. 191) een onderscheidt gemaakt tussen vier categorieën van instrumenten namelijk:

1. Juridische instrumenten
2. Economische instrumenten
3. Communicatieve instrumenten
4. Fysieke instrumenten

Ad1 Juridische instrumenten hebben betrekking op mogen en moeten. Het openbaar bestuur kan door middel van dit instrument gedrag verbieden en voorschrijven. Juridische sturing veronderstelt handhaving. Bekend is dat indien het overtreden van regels niet tot sancties leidt, deze regels dan minder worden nageleefd. Maar het uitblijven van handhaving vanwege een tekort aan handhavingsmiddelen met name personeel doet afbreuk aan het gezag van het openbaar bestuur.

Ad2 Economische instrumenten hebben betrekking op financiën. In principe wordt niemand door economische sturing gedwongen om iets te doen of na te laten, maar burgers en particuliere organisaties ervaren dat soms anders. Enkele voorbeelden van economische instrumenten zijn accijnzen en subsidies.

Ad3 Communicatieve instrumenten betreffen vooral voorlichting en overleg. De overheid tracht via informatie overdracht het gedrag van de burgers te veranderen door de kennis en waardering van bepaalde keuzemogelijkheden te veranderen. Dit instrument gaat samen met de andere instrumenten.

Ad4 Fysieke instrument hier worden maatregelen getroffen die met behulp van tastbare middelen het gedrag van de burgers gewenst of ongewenst beïnvloeden om het gewenste gedrag te vertonen.

1.3.2 Netwerkbenadering

Het openbaar bestuur en zijn geordende beleidsvorming worden geconfronteerd met complexe problemen die alleen met een nieuwe werkwijze aangepakt kunnen worden. Dit kan middels het sturen in netwerken (Oosten, 2014, p. 153).

Onder netwerkbenadering wordt verstaan dat de overheid vanwege de complexe aard van bepaalde vraagstukken en gebrek aan middelen het beleid niet alleen kan uitvoeren, waardoor deze genoodzaakt is te netwerken, door voornamelijk instanties buiten de overheid te benaderen bij de uitvoering van het beleid (Oosten, 2014, p. 153).

Binnen de netwerkbenadering wordt er een onderscheid gemaakt tussen (Hoogerwerf & Herweijer, 2008):

- procesmanagement
- projectmanagement

Projectmanagement houdt in dat er over de grenzen van enkele organisaties heen tijdelijk gewerkt wordt aan de realisatie van een gezamenlijk doel. Voor zulk optreden kan nog wel een plan worden opgesteld (Oosten, 2014, p. 154).

Procesmanagement is een aanpak voor situaties waarin de verschillende actoren het niet eens zijn over wat het doel van beleid moet zijn, waarin niet duidelijk is welke actoren bij het beleid betrokken zullen zijn, en waarin dus ook niet duidelijk is hoelang het beleidsproces gaat duren.

In dit geval gaat het om gevallen die technisch complex zijn, politiek gevoelig zijn en waarvoor er veel media aandacht is (Oosten, 2014, p. 155).

Bij procesmanagement is de beleidsvorming veel meer onbepaald dan bij projectmanagement.

1.4 Vreemdelingen en het vreemdelingenbeleid

Een vreemdeling in juridische zin is iemand die niet in het bezit is van de nationaliteit van het land waar hij verblijft (Swart, 1987).

Het beleid dat een staat voert met betrekking tot vreemdelingen heet het vreemdelingenbeleid. Het begrip vreemdelingenbeleid is een veel omvattend begrip. Het begrip heeft betrekking op de wetgeving, regelgeving en richtlijnen die het vreemdelingenverkeer regelen als de wijze waarop in de praktijk met vreemdelingen wordt omgegaan.

Volgens Groenveld (2008) wordt onder het begrip vreemdelingenbeleid verstaan het geheel van maatregelen die nodig zijn voor de beheersing en regulering van de migratiestroom, waarbij er rekening gehouden moet worden met het voorkomen van ongewenste situaties. Op internationaal vlak zijn staten vrij om middels het stellen van beperkingen de migratiestroom te beheersen, met het oog op het beschermen van de nationale belangen oftewel het voeren van beleid dat zodanig gericht is op het vermijden van verstoring van de openbare orde (Groenveld, 2008).

Er zullen twee vormen van vreemdelingenbeleid besproken worden. Bij deze gaat het om het restrictief beleid en het selectief beleid.

Het restrictief vreemdelingenbeleid houdt in:” een beleid waarbij de immigratie beperkt wordt gehouden door het toepassen van toelatingscriteria. Anders gezegd: er moet een bijzondere grond zijn om aan een vreemdeling het verblijf voor langere tijd toe te staan”(Loeb, 1982).

Volgens **het selectief vreemdelingenbeleid** komt een vreemdeling niet alleen op basis van de toelatingscriteria in aanmerking voor verblijf. Er dient ook rekening gehouden te worden met de redenen van humanitaire aard. Hiermee wordt bedoeld dat indien uit aangedragen redenen blijkt dat een vreemdeling niet voldoet aan de vastgestelde voorwaarden er altijd nog mogelijkheid bestaat toestemming te verlenen op basis van de humanitaire redenen. Er is dus sprake van een beleidsmarge waarbinnen men mag handelen om een vreemdeling toe te laten of te weigeren (Loeb, 1982).

1.5 De Internationale Organisatie voor Migratie

De IOM is opgericht in het jaar 1951 en staat op de website van de IOM dat zij de invloedrijkste intergouvernementele organisatie is op het gebied van migratie. Deze organisatie werkt nauw samen met gouvernementele-, intergouvernementele- en niet-gouvernementele organisaties.

De website van de Internationale Organisatie voor Migratie maakt verder een onderscheid tussen:

- regelmatige migratie (legale vreemdeling): houdt in migratie die plaatsvindt in overeenstemming met de wetten van het land van oorsprong, doorvoer en bestemming
- onregelmatige migratie (illegale vreemdeling): dit houdt in de verplaatsing van personen die plaatsvindt buiten de wetten, voorschriften of internationale overeenkomsten die de binnenkomst in of uitgang uit de staat van herkomst, doorreis of bestemming regelen.

De IOM (iom.int) gebruikt voor illegale vreemdelingen, de term “Irregular migrant”. Irregular migrants zijn personen die zich verplaatsen buiten de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen of internationale overeenkomsten betreffende de binnenkomst of uitgang van de staat van herkomst, doorreis of bestemming”

Verder geeft de IOM aan, dat staten de mensenrechten van de illegale vreemdelingen moeten beschermen. Dit wordt gesteld omdat er binnen de groep illegale vreemdelingen, zich ook vreemdelingen bevinden die geen andere keuze hebben dan zich illegaal te verplaatsen (Internationale Organisatie voor Migratie, 2019).

Het beleid en de wetten van de staten met betrekking tot vreemdelingen die zich illegaal verplaatsen moeten op alle bestuursniveaus, in overeenstemming zijn met de verplichtingen van de internationale wetgeving, met name van internationaal mensenrechten.

Echter kan de IOM geen opdrachten geven aan staten. De IOM heeft in hun taken en bevoegdheden de internationale mensenrechten verdragen verwerkt.

Internationaal mensenrechten is gebaseerd op de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. het internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (IVBPR, *International Covenant on Civil and Political Rights*, ICCPR, ook wel BUPO) geïnitieerd door de Verenigde Naties. Het kwam tot stand op 16 december 1966 en werd bekrachtigd op 23 maart 1976, na ratificatie door 35 lidstaten. Suriname ratificeerde het op 28 december 1976.

Dit verdrag is de bindende uitwerking van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten, 1966).

1.6 Relevantie van de theorie voor het onderzoek

De meest geschikte theorie voor het benaderen van dit vraagstuk is de theorie van beleid met fasen, omdat dit vraagstuk geen complex vraagstuk is en het beste aangepakt kan worden door de overheid zelf.

Er wordt nagegaan welke beleidsinstrumenten de Surinaamse overheid heeft toegepast en ook als zij beschikt over de nodige beleidsinstrumenten voor het uitvoeren van het beleid ten aanzien van het vraagstuk.

De informatie over het vreemdelingenbeleid zal aan de orde komen tijdens de interviews met de verschillende respondenten. Er zal gekeken worden welke maatregelen de Surinaamse overheid treft om de illegale migratiestroom te reguleren en wat er gedaan wordt indien er ongewenste situaties zich voordoen.

2 Vreemdelingenbeleid in Suriname

Volgens de wet Nationaliteit en Ingezetenschap heeft het begrip vreemdeling in Suriname betrekking op niet-Surinamers. Vreemdelingen zijn diegene die geen onderdanen zijn van de staat waar zij vertoeven of verblijven.

Het vreemdelingenbeleid in Suriname maakt deel uit van verschillende wettelijke regelingen, verdragen en documenten. Daarnaast zijn verschillende instanties belast met het coördineren van het beleid met betrekking tot de belangen van de vreemdelingen in Suriname. Het bovenstaande zal toegelicht worden in dit hoofdstuk.

2.1 Grondslagen van het vreemdelingenbeleid Suriname

Het vreemdelingenbeleid van Suriname is het beleid dat de Surinaamse overheid voert met betrekking tot vreemdelingen.

Het Surinaams vreemdelingenbeleid ontleent zijn bronnen uit:

1. de Grondwet van Suriname (S.B. 1992, no.38)⁴
2. de wet Nationaliteit en het Ingezetenschap 1975 (S.B. 2002, no.22)⁵
3. de Vreemdelingenwet 1991 (S.B. 1992, no.3)⁶
4. het Vreemdelingenbesluit 1995 (S.B. 1995, no. 85)⁷

Ad1 De Grondwet van Suriname

In democratische staten is de Grondwet de hoogste nationale wet van het land. In Suriname is dat ook het geval. Dat wil zeggen dat alle nationale wetten die tot stand komen, in overeenstemming moeten zijn met de Grondwet. Ten aanzien van het vreemdelingenbeleid in Suriname geldt zoals is aangegeven in de tekst van de Grondwet van de Republiek Suriname

⁴ WET van 21 september 1992, gebaseerd op de soevereiniteit van het volk en op de eerbiediging en waarborging van fundamentele rechten en vrijheden (Grondwet van Suriname) (S.B. 1992, no.38).

⁵ WET van 24 november 1975, houdende de regeling van het Surinamerschap en het Ingezetenschap (Wet op de Nationaliteit en Ingezetenschap 1975) (S.B. 2002, no. 22).

⁶ WET van 16 januari 1992, houdende de bepalingen betreffende de toelating en de uitzetting van vreemdelingen (Vreemdelingenwet 1991) (S.B. 1992 no. 3).

⁷ WET van 12 september 1995, ter uitvoering van diverse artikelen van de vreemdelingenwet 1992” (S.B. 1992, no.3) (Vreemdelingenbesluit 1995) (S.B. 1995, no. 85).

in het Staatsblad van de Republiek Suriname Art. 3 van de Grondwet met als kop stuk Nationaliteit.

De leden van Art. 3 van de Grondwet die van toepassing zijn, zijn onder andere⁸:

6. “De toelating en uitzetting van vreemdelingen worden geregeld bij wet”.

7. “De wet stelt regels omtrent de uitlevering van vreemdelingen; uitlevering kan slechts geschieden krachtens verdrag en overeenkomstig de wijze bij wet vastgesteld”.

Ad2 De Nationaliteit en het Ingezetenschap 1975

Ten aanzien van het Vreemdelingenbeleid omschrijft de wet Nationaliteit en Ingezetenschap in Artikel 18 en 20 leden 1 en 2 de volgende punten⁹:

- wie een Surinamer is
- wie een vreemdeling is
- wie een ingezetene is van Suriname en hoe het ingezetenschap verloren gaat

In Artikel 18 worden vreemdelingen omschreven als: “Allen, die de status van Surinamer niet bezitten zijn vreemdelingen”.

In Artikel 20 wordt het volgende omschreven:

1. “Ingezetenen van Suriname zijn zij, die hun hoofdverblijfplaats in Suriname hebben”.
2. “Het ingezetenschap van Suriname houdt op door vestiging der woonplaats of hoofdverblijfplaats buiten Suriname”.

Ad3 De Vreemdelingenwet 1991

In artikel 11 lid 6 van de vreemdelingenwet 1991 is er ruimte tot beleidvoering¹⁰. Dit was van groot belang aangezien het voeren van een effectief vreemdelingenbeleid anders niet mogelijk zou zijn. Deze wet stelt het bestuur in staat de belangen van de vreemdeling af te wegen tegen het algemeen nationaal belang. Vreemdelingen die voldoen aan de vereisten tot toelating in Suriname kan toelating tot verblijf alsnog geweigerd worden op gronden ontleend aan het algemeen belang. Voor de aanpak ter vermindering van het aantal illegale vreemdelingen kan dit betekenen dat de illegale vreemdelingen op grond van het algemeen belang van Suriname

⁸ WET van 21 september 1992, gebaseerd op de soevereiniteit van het volk en op de eerbiediging en waarborging van fundamentele rechten en vrijheden (Grondwet van Suriname) (S.B. 1992, no.38).

⁹ WET van 24 november 1975, houdende de regeling van het Surinamerschap en het Ingezetenschap (Wet op de Nationaliteit en Ingezetenschap 1975) (S.B. 2002, no. 22).

¹⁰ WET van 16 januari 1992, houdende de bepalingen betreffende de toelating en de uitzetting van vreemdelingen (Vreemdelingenwet 1991) (S.B. 1992 no. 3).

het verblijf kan worden geweigerd, waardoor zij het land moeten verlaten of het land worden uitgezet.

Er is in de Vreemdelingenwet 1991 ook ter uitvoering geacht een aantal maatregelen van toezicht te treffen om toezicht op de in Suriname verblijvende vreemdelingen te kunnen houden. Het betreft de maatregelen opgenomen in art. 19 tot en met art. 23 van de vreemdelingenwet 1991¹¹.

Deze maatregelen van toezicht zijn onder andere:

- Identificatieplicht
- Informatieplicht
- Meldingsplicht
- Staande houden, ophouden voor verhoor
- Onderzoek aan kleding of lichaam
- De ongewenste verklaring

Er zijn verder ook vrijheidsbesprekende maatregelen opgenomen in de Vreemdelingenwet 1991¹². Deze maatregelen zijn:

- Uitzetting (Art. 24 Vreemdelingenwet 1991)
- In verzekering stelling (Art. 25 Vreemdelingenwet 1991)

Deze maatregelen zijn gericht op het mogelijk maken om illegale vreemdelingen op te sporen, vast te stellen hoe de vreemdelingen in Suriname zich gedragen en andere gegevens te verkrijgen die van belang zijn voor het voeren van een verantwoord vreemdelingenbeleid.

Ad4 Het Vreemdelingenbesluit

Het vreemdelingenbesluit 1995 is vastgesteld ter ondersteuning voor het uitvoeren van de vreemdelingenwet 1991¹³. Artikel 66 lid 3 van het vreemdelingenbesluit geeft aan op welk tijdstip dit besluit in werking treedt en luidt als volgt:” Het treedt in werking op het tijdstip waarop de Wet in werking treedt”.

¹¹ WET van 16 januari 1992, houdende de bepalingen betreffende de toelating en de uitzetting van vreemdelingen (Vreemdelingenwet 1991) (S.B. 1992 no. 3).

¹² WET van 16 januari 1992, houdende de bepalingen betreffende de toelating en de uitzetting van vreemdelingen (Vreemdelingenwet 1991) (S.B. 1992 no. 3).

¹³ WET van 12 september 1995, ter uitvoering van diverse artikelen van de vreemdelingenwet 1992” (S.B. 1992, no.3) (Vreemdelingenbesluit 1995) (S.B. 1995, no. 85).

2.2 Het Ministerie van Justitie en Politie

In het Besluit Taakomschrijving Departementen (1991), worden voor het ministerie van Justitie en Politie bijzondere taken omschreven.

Enkele van de bijzondere taken zijn onder andere (Ministerie van Justitie en Politie, 2019):

- De handhaving van de fundamentele mensenrechten en vrijheden
- Het uitvoeren van het beleid ten aanzien van de toelating, vestiging, uitzetting en uitleveren van vreemdelingen.

Eenvoudig gezegd, komt het erop neer dat het ministerie ervoor waakt dat een ieder in het land vrij kan leven, zonder dat zijn of haar rechten worden geschonden, daarnaast moeten personen die daar behoefte aan hebben, toegang krijgen tot kosteloze rechtsbijstand (Ministerie van Justitie en Politie, 2019).

Binnen het Min JusPol zijn er speciale afdelingen die zich bezighouden met de belangen van vreemdelingen in Suriname, te weten het onderdirectoraat Vreemdelingenzaken en afdeling Vreemdelingendienst. Deze afdelingen worden nader besproken in de volgende paragrafen.

2.2.1 Het onderdirectoraat Vreemdelingenzaken

Het onderdirectoraat Vreemdelingen Zaken (VZ) ressorteert onder het ministerie van JusPol en is belast met de uitvoering van dat deel van het vreemdelingenbeleid dat betrekking heeft op het afhandelen van aanvragen, betreffende de toelating, verlenging van toelating, vestiging en naturalisatie van vreemdelingen in Suriname (Ministerie van Justitie en Politie, 2019).

Het onderdirectoraat VZ bestaat uit de volgende afdelingen (Vreemdelingen zaken, 2019):

- Afdeling Toelating en Vestiging: deze afdeling is belast met het in behandeling nemen van alle aanvragen met betrekking tot verblijf, verlening verblijf en naturalisatie
- Afdeling Naturalisatie: deze afdeling is belast met het in behandeling nemen van alle aanvragen met betrekking tot naturalisatie
- Afdeling Uitzetting: deze afdeling is belast met het weigeren van aanvragen, intrekken van vergunningen, het uitzetten van ongewenst verklaren vreemdelingen

Volgens het document Structuur en taken Vreemdelingen Zaken en Project Legalisatie van Vreemdelingen van het onderdirectoraat Vreemdelingen Zaken, voert Suriname met betrekking tot het vreemdelingenbeleid een combinatie van liberaal, restrictief en open beleid.

Er is sprake van liberaal beleid, omdat de Surinaamse overheid door het voeren van het Project Legalisatie van Vreemdelingen, de vreemdelingen die zich illegaal in het land hadden gevestigd en voldoen aan de voorwaarden voor het aanvragen van een vergunning, in het bezit hiervan worden gesteld (L. Meije, persoonlijke communicatie, 30 oktober 2020).

Er is ook sprake van restrictief beleid, dit omdat alle vreemdelingen die komen uit visumplichtige landen een verbijfsaanvraag kunnen indienen, indien ze het Machtiging tot Kort Verblijf proces hebben gevolgd (L. Meije, persoonlijke communicatie, 30 oktober 2020 & A. Ramkisoen, persoonlijke communicatie, 15 oktober 2020).

Verder is er ook sprake van open beleid, omdat de Surinaamse overheid bij de uitvoering van het Project Legalisatie van Vreemdelingen steeds weer overging tot verlenging van het project en ook steeds meer categorieën van illegale vreemdelingen in de gelegenheid stelden een verblijfsvergunning aan te vragen om uit de illegale sfeer te komen (L. Meije, persoonlijke communicatie, 30 oktober 2020).

Er zijn verschillende actoren betrokken bij het vreemdelingenbeleid in Suriname. De belangrijkste instanties betrokken bij het vreemdelingenbeleid volgens de website van het onderdirectoraat Vreemdelingen Zaken zijn het ministerie van JusPol (onderdirectoraat VZ en afdeling Vreemdelingendienst), het ministerie van BiZa (afdeling VR), het ministerie van BIBIS (Onderdirectoraat Consulaire Zaken en Personenverkeer), het ministerie van Defensie (afdeling Immigratiedienst), het ministerie van Arbeid, Werkgelegenheid en Jeugdzaken (Dienst Werkvergunningen) en de afdeling Bedrijfsvergunningen.

De Surinaamse overheid heeft verschillende maatregelen getroffen ten aanzien van het verminderen van het aantal vreemdelingen die zich illegaal in het land hadden/ hebben gevestigd. De overheid heeft het project Legalisatie van Vreemdelingen geïmplementeerd, waarbij er vijf projecten zijn uitgevoerd. Met als doel het aantal vreemdelingen die illegaal in het land verbleven in de gelegenheid te stellen een verblijfsvergunning aan te vragen (L. Meije, persoonlijke communicatie, 30 oktober 2020).

Het onderdirectoraat VZ heeft de volgende vijf projecten van het Project Legalisaties uitgevoerd:

1. Het Project Legalisatie van Vreemdelingen V

Het project Legalisatie van Vreemdelingen V heeft van 20 september 2017 tot 15 december 2017 geduurd. Tijdens dit project werd er aan de hand van een vastgestelde procedure (zie

bijlage XII) de volgende categorieën vreemdelingen in de gelegenheid gesteld een aanvraag in te dienen ter verkrijging van een verblijfsvergunning:

- Vreemdelingen die via de doorlaatposten te Zanderij, Albina, Zorg en Hoop en Southdrain zijn binnengekomen zonder een Kort Verblijf visum, volgens de Immigratiedienst.
- Vreemdelingen die via de doorlaatposten te Zanderij, Albina, Zorg en Hoop en Southdrain zijn binnengekomen en het KV visum is vervallen.
- Vreemdelingen die via de doorlaatposten te Zanderij, Albina, Zorg en Hoop en Southdrain zijn binnengekomen en het kortverblijf (stempel van de Militaire Politie en de Vreemdelingendienst) is vervallen en betrokkene geen aanvraag online heeft ingediend.
- Vreemdelingen waarvan de verblijfsvergunning is verlopen en deze niet meer hebben verlengd.
- Vreemdelingen die een aanvraag tot verblijf, verlenging verblijf, vestiging of onbepaalde tijd hebben ingediend in de periode vóór 31 december 2010 en deze niet hebben ontvangen.

Het gestelde bedrag voor het aanvragen van een verblijfsvergunning was tijdens het Project Legalisatie van Vreemdelingen V onderverdeeld in twee categorieën:

- Vreemdelingen met de nationaliteit van Zuid-Amerika en het Caraïbisch Gebied
- Overige vreemdelingen

Binnen deze periode hebben 1008 vreemdelingen een aanvraag ingediend.

2. Het Project Legalisatie VI

Dit project duurde van 15 januari 2018 tot 31 mei 2018. Tijdens dit project heeft de overheid 2 categorieën vreemdelingen toegevoegd, die ook in de gelegenheid werden gesteld een verblijfsvergunning aan te vragen onder andere:

- Vreemdelingen die een verwijderstempel (rode stempel) van de vreemdelingendienst in hun paspoort hebben; maar Suriname niet hebben verlaten of de termijn van verwijdering is verstreken.
- Vreemdelingen die een strookje hebben van een voorregistratie (2008) en registratie (2010-2015) van het voorgaande project Legalisatie van Vreemdelingen.

In totaal hebben 971 vreemdelingen gebruik gemaakt van deze gelegenheid.

3. Het Project Legalisatie VII

Dit project duurde van 9 juli 2018 tot 13 december 2018. Tijdens dit project zijn de leges verlaagd voor de vreemdelingen die het land legaal zijn binnengekomen en twee nieuwe categorieën van vreemdelingen toegevoegd. De twee categorieën zijn:

- vreemdelingen die via illegale grenzen Suriname zijn binnen gekomen en over alle nodige documenten beschikken.
- diegenen die slachtoffer zijn geworden van de zeeroof van 27, 28 april en 3 mei 2018.

In totaal hebben 1418 vreemdelingen gebruik gemaakt van deze gelegenheid.

4. Het Project Legalisatie VIII

Dit project duurde van 15 februari 2019 tot 15 augustus 2019. Tijdens dit project werden de vreemdelingen van de verschillende categorieën wederom in de gelegenheid gesteld hun aanvraag in te dienen. En mochten ook de vreemdelingen die een strookje hebben van een voorregistratie (2008) en registratie (2010-2015) van de voorgaande projecten zich aanmelden.

In totaal hebben zich 1583 vreemdelingen aangemeld.

5. Het Project Legalisatie IX (17 maart 2020- 20 november 2020)

Dit project is op 20 november 2020 beëindigd. De data met betrekking tot dit project is nog niet verwerkt.

Er hebben zich vanaf 20 september 2017 tot en met 13 maart 2020 in totaal 5758 vreemdelingen die illegaal in het land verbleven, laten registreren voor een verblijfsvergunning (bijlageXIII).

Er werd op verschillende manieren informatie verstrekt over de deelprojecten van het project Legalisatie van Vreemdelingen aan de doelgroep, onder andere door:

- Voorlichtingscampagnes;
- informatie te verstrekken via de media;
- de diverse ambassades/consulaten ook te betrekken om de doelgroep van de nodige informatie te voorzien;
- een website beschikbaar te stellen, waarop alle nodige informatie te vinden is.

Behalve de projecten van het project Legalisatie van Vreemdelingen die door het onderdirectoraat VZ zijn uitgevoerd, heeft de overheid ook mobiele consulaten opgezet in het

binnenland, met als doel de illegale vreemdelingen, die overwegend werken op de goudvelden in het binnenland, in de gelegenheid te stellen een verblijfsvergunning aan te vragen (A. Ramkisoen, persoonlijke communicatie, 15 oktober 2020).

2.2.2 De Vreemdelingendienst

De afdeling Vreemdelingendienst ressorteert onder het ministerie JusPol en vervult één van de bijzondere taken van het Korps Politie Suriname (KPS). Het KPS is de officiële naam van de politie in Suriname. Eén van de taken van de afdeling Vreemdelingendienst is het plaatsen van stempels op de aanvraagdocumenten van de vreemdelingen.

Wanneer een illegale vreemdeling is aangehouden tijdens een criminele daad, wordt van hem zijn paspoort in beslag genomen. Dan dient zo een vreemdeling na zijn detentie elke week zo lang hij zich in het land bevindt een aanmeldingsstrookje op te halen om zich te kunnen legitimeren. Er is niet aangegeven in het vreemdelingenbeleid, hoe lang een illegale vreemdeling van wie het paspoort is ingetrokken gebruik mag maken van een aanmeldingsplicht. Het gevolg hiervan is dat vreemdelingen jaren illegaal in het land kunnen verblijven en zich steeds kunnen legitimeren door een aanmeldingsplichtstrookje in plaats van het in orde maken van zijn stukken om het land te verlaten na hun detentie (S. Botland & A. Anches, persoonlijke communicatie, 15 oktober 2020).

Een maatregel die getroffen wordt door de Vreemdelingendienst met betrekking tot illegale vreemdelingen wordt is het in beslag nemen van de paspoorten van de illegale vreemdelingen die door de politie agenten van de verschillende politiestations worden opgestuurd. Verder ook het aanhouden van paspoorten van illegale vreemdelingen waarmee zij in contact komen tijdens hun werkzaamheden. In geval een paspoort terecht komt of is ingehouden op de Vreemdelingendienst, wordt die alleen afgegeven indien de desbetreffende een terugreisticket gekocht heeft. En wordt vervolgens onder begeleiding het land uitgezet. In gevallen waarbij een illegale vreemdeling een strafbaar feit gepleegd heeft en ingesloten is voor een periode, moet die na zijn detentie zelf een terugreisticket kopen om het land te verlaten. Gedurende de periode dat hij na zijn detentie in het land is komt hij in aanmerking voor een aanmeldingsplichtstrook, die hij wekelijks moet ophalen, om zich te kunnen legitimeren (S. Botland & A. Anches, persoonlijke communicatie, 15 oktober 2020).

De Surinaamse overheid heeft recentelijk een maatregel getroffen ten aanzien van de vreemdelingen die het land legaal binnen waren gekomen, maar wegens het Covid-19 situatie niet kunnen/konden vertrekken. Deze groep werd in de gelegenheid gesteld via een ministeriele

beschikking in het land te mogen verblijven, totdat alles genormaliseerd wordt (S. Botland & A. Anches, persoonlijke communicatie, 15 oktober 2020).

2.3 Het Ministerie van Binnenlandse Zaken

Het ministerie van Binnenlandse Zaken (min BiZa) heeft sinds haar instelling steeds de algemene rol van facilitator van het openbaar bestuur gehad. Vanaf het bestaan van het Min BiZa zijn er verschillende momenten geweest waarin er aan haar rol als 'facilitator van openbaar bestuur' andere dimensies toegevoegd of verwijderd zijn (Ministerie van Binnenlandse Zaken, 2019).

Het Centrale Bureau voor Burgerzaken (CBB) ressorteert onder het min BiZa. De afdeling Vreemdelingen Registratie (VR) is een afdeling die ressorteert onder het CBB. Het CBB is belast met zaken die van belang zijn voor de vreemdelingen die naar Suriname afreizen (Centrale Bureau voor Burgerzaken, 2019).

De taken van de afdeling Vreemdelingen Registratie (VR) zijn onder andere (Centrale Bureau voor Burgerzaken, 2019):

- Het registreren van alle vreemdelingen met een vergunning voor tijdelijk of permanent verblijf. Het paspoort en de vergunning worden afgestempeld en van de nodige aantekeningen voorzien.
- Het registreren van alle personen die over een Personen van Surinaamse Afkomst (PSA) document beschikken en zich in Suriname wensen te vestigen. Het paspoort wordt afgestempeld en van de nodige aantekeningen voorzien.
- Aanmaak van PSA kaarten en afgifte ervan aan PSA ingezetenen (dus na inschrijving in het bevolkingsregister van de woonplaats).
- Het aanleggen van een persoonskaart van elke geregistreerde en deze verwerken in een geautomatiseerd bestand.
- Alle gegevens van de geregistreerde vreemdeling bijhouden met name verandering van woon-of verblijfplaats, burgerlijke staat of andere gegevens.
- Het bijwerken van de gegevens op de persoonskaart (en in het geautomatiseerd bestand) van de geregistreerde in geval van verlenging van de verblijfsvergunning of bij verkrijging van een vergunning van permanente aard of bij verkrijging van een nieuw paspoort. De vergunning en het paspoort worden afgestempeld en van de nodige aantekeningen voorzien.

- Het bijwerken van gegevens op de persoonskaart (en in het geautomatiseerd bestand) van de geregistreerde die krachtens enige bepaling van de Wet op de Nationaliteit en het Ingezetenschap Surinamer is geworden.

Door het uitvoeren van de deel-projecten van het project Legalistie van Vreemdelingen ervaart de afdeling VR problemen bij het uitvoeren van zijn taak met betrekking tot het vreemdelingenbeleid, omdat het onderdirectoraat VZ goedkeuring heeft gegeven aan illegale vreemdelingen om zich in te schrijven bij het CBB, waarvan niet alle stukken in orde zijn (P. Kalkoe, persoonlijke communicatie, 30 september 2020).

In gevallen waarbij vreemdelingen in aanmerking zijn gekomen en hun documenten niet in orde zijn, worden deze vreemdelingen onder voorbehoud geregistreerd bij het CBB. Ze krijgen dan zes maanden de tijd om de documenten in orde te maken. In het geval een vreemdeling niet de originele stukken kan overleggen, wordt hij/zij verwezen naar het vertegenwoordigde ambassade voor het ophalen van een verklaring waarin vermeld staat dat de gecopieerde stukken geaccepteerd kunnen worden.

In sommige gevallen willen de vreemdelingen hun achtergrond informatie niet prijsgeven of hun stukken niet in orde maken. In dit soort gevallen wordt er geweigerd zo een vreemdeling te registreren. Deze groep wordt onder druk gehouden en kunnen daardoor geen gebruik maken van de diensten die geboden worden door het Centraal Bureau voor Burgerzaken (P. Kalkoe, persoonlijke communicatie, 30 september 2020).

2.4 Het ministerie van Buitenlandse Zaken, International Business en Internationale Samenwerking

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken, International Business en Internationale Samenwerking (BIBIS) is belast met het aanleggen, onderhouden van relaties met de verschillende landen en organisaties in de wereld. Het BIBIS zet zich niet alleen in voor Surinamers in het binnenland, maar met haar dienstverlening, ook voor Surinamers in het buitenland (Ministerie van Buitenlandse Zaken, International Business en Internationale Samenwerking, 2020). Het onderdirectoraat Consulaire Zaken en personenverkeer ressorteert onder het BIBIS en is de afdeling die belast is met het beleid rond vreemdelingen.

De internationale organisatie IOM en de verschillende consulaten en ambassades die vertegenwoordigd zijn in Suriname worden ook betrokken bij het vreemdelingenbeleid in Suriname (A. Ramkisoen, persoonlijke communicatie, 15 oktober 2020).

Suriname is in het jaar 2013 een volwaardig lid van de IOM geworden. Dit gebeurde tijdens de 102ste Council Meeting van de IOM in Geneve (Internationale Organisatie voor Migratie, 2019).

Ten aanzien van de relatie Suriname en de IOM, werkt de IOM vraaggestuurd aan het ondersteunen van het beleid van Suriname.

De IOM ondersteunt Suriname op technisch en financieel gebied. In samenwerking met Suriname en de EU heeft de IOM ervoor gezorgd dat er een Migratieprofiel geschreven is voor Suriname. Het Migratieprofiel is een onderzoek naar immigratie uit en migratie naar Suriname (A. Ramkisoen, persoonlijke communicatie, 15 oktober 2020).

2.5 Het Ministerie van Defensie

Het Ministerie van Defensie werd ingesteld op 30 juni 1988. Het Ministerie bestaat uit het beleidscentrum en het operationeel deel (het Nationaal Leger) die samen de defensieorganisatie vormen (Ministerie van Defensie, 2019).

Het ministerie bestaat uit verschillende diensten en eenheden. De dienst die belast is met vreemdelingen zaken, is de Immigratiedienst. De afdeling Immigratiedienst heeft als taak het toezien dat vreemdelingen het land niet binnenkomen met valse bescheiden en ook als taak het controleren van passagiers en handbagages bij vertrek en aankomst (Ministerie van Defensie, 2019).

Er is geen sprake van een goed gestructureerde vreemdelingenbeleid, omdat er vreemdelingen zijn die het land legaal zijn binnengekomen via de doorlaatposten, en niet meer terug zijn gekeerd waardoor ze illegaal in het land verblijven. De immigratiedienst geeft dit dan door aan de afdeling Vreemdelingendienst. Er wordt verder niks gedaan, omdat er geen speciale beleid is voor het opsporen van illegale vreemdelingen (L. Dankerlui, persoonlijke communicatie, 5 augustus 2020).

Er is geen sprake van een gecoördineerde aanpak van het aantal illegale vreemdelingen, omdat er geen goede samenwerking is tussen de relevante actoren betrokken bij het vreemdelingenbeleid. Bij het formuleren van het beleid met betrekking tot de aanpak van de

illegalen worden niet alle relevante actoren betrokken. De actoren worden slecht geïnformeerd over het beleid (L. Dankerlui, persoonlijke communicatie, 5 augustus 2020).

Verder worden de vreemdelingen die het land legaal zijn binnengekomen, maar hun verblijf verstreken zijn en voor een tijd illegaal in het land verbleven en daarna terug willen, aangehouden door de Immigratiedienst en worden dan overgedragen aan de vreemdelingen politie. Deze illegale vreemdelingen worden conform de overschrijdings termijn verwijderd door middel van een rode stempel en mag er dan volgens de aangegeven periode het land niet meer binnenkomen (L. Dankerlui, persoonlijke communicatie, 5 augustus 2020).

3 Onderzoeksresultaten en analyse

In dit hoofdstuk wordt de opzet en uitvoer van het onderzoek gepresenteerd. De methodische karakterisering van het onderzoek, het verloop van het onderzoek, de resultaten en de analyse van het onderzoek zullen aan de orde komen.

3.1 Methodische karakterisering van het onderzoek

Het onderzoek is kwalitatief van aard en beschrijvend. Er is beschreven welke beleidsmaatregelen de overheid treft om het aantal illegale vreemdelingen in Suriname te verminderen. De gekozen methode om de empirische data voor dit onderzoek te verzamelen is literatuurstudie, bestaand uit materiaal en interviews. Er zijn binnen de onderzoeksmethode verschillende varianten van interview. In dit onderzoek is er gebruik gemaakt van “semi-structureerde interviews”, waarbij een interview wordt afgenomen middels vooraf opgestelde vragen (van Thiel, 2010, pp. 69 & 70). De onderzoekseenheden die betrokken zijn bij dit onderzoek zijn de overheid en de actoren die betrokken zijn bij het vreemdelingenbeleid.

3.1.1 Dataverzameling en verwerking

Er is middels literatuuronderzoek informatie verzameld met betrekking tot de kernbegrippen, openbaar bestuur, overheid, beleid, vreemdelingen en illegale vreemdelingen om vorm te geven aan het theoretisch kader.

Verder zijn er ook verschillende beleidsdocumenten en wetgevingsproducten van het ministerie van BIBIS, het ministerie van JusPol, het ministerie van BiZa en het ministerie van Defensie bestudeerd. Deze wetgevingsproducten zijn onder andere het vreemdelingenbeleid, vreemdelingenbesluit en wet op de Nationaliteit en Ingezetenschap in Suriname. Dit is gedaan om aan te kunnen geven wie tot de categorie illegale vreemdelingen worden gerekend.

De respondenten voor het onderzoek zijn geselecteerd middels een doelgerichte selectie van personen betrokken bij het vreemdelingenbeleid in Suriname. In dit geval betreft het, het ministerie van BIBIS, het ministerie van JusPol, het ministerie van BiZa en het ministerie van Defensie.

Uit voorgenoemde ministeries zijn de volgende personen geselecteerd (bijlage 1):

- Mevrouw Lutrecia Meije, coördinator Stafbureau Onderdirectoraat Vreemdelingen zaken (min JusPol)

- De heer Steven Botland en de heer Andrew Anches, politie 1^{ste} klasse van de Vreemdelingendienst (min JusPol)
- De heer Prewien Kalkoe, hoofd van de afdeling Vreemdelingen Registratie CBB (min BiZa)
- Mevrouw I. Dankerlui, hoofd commandant van de Immigratiedienst (min Defensie)
- Mevrouw Angela Ramkisoen, functionaris op de afdeling Consulaire Zaken en Personenverkeer (min BIBIS)

3.1.2 Verloop van het onderzoek

Het onderzoek is niet altijd even makkelijk geweest. Ook voor het maken van afspraken voor het afnemen van interviews was het niet makkelijk geweest. Er is meerdere malen telefonisch contact opgenomen met de geselecteerde respondenten. Ik ben persoonlijk langs geweest om een afspraak te maken met de respondenten.

Er zijn brieven gericht naar de afdeling Vreemdelingendienst en de afdeling Vreemdelingen Registratie, om toestemming te verkrijgen van de verschillende verantwoordelijken voor het afnemen van een interview op de desbetreffende instanties.

Bij mevrouw L. Meije is gekozen een interviewhandleiding per mail op te sturen, omdat zij vanwege een drukke schema geen ruimte had voor een interviewgesprek. Met mevr. A. Ramkisoen is er telefonisch een interview afgenomen, ook vanwege haar drukke werkschema. Het telefonisch gesprek met mevr. A. Ramkisoen heeft drie kwartieren (45 minuten) geduurd.

Bij de overige drie respondenten zijn persoonlijke interviews afgenomen. De gesprekken varieerden tussen 60 minuten en 90 minuten.

3.2 Resultaten en Analyse van het onderzoek

Uit de beleidsdocumenten en interviewgesprekken is gebleken dat de Surinaamse overheid in de periode 2015-2020 verschillende maatregelen getroffen heeft en ook projecten heeft uitgevoerd om de vreemdelingen die illegaal in het land verbleven, het land uit te zetten of in de gelegenheid te stellen een verblijfsvergunning aan te vragen.

Aan de hand van de volgende punten zal het onderzoek geanalyseerd worden:

- Theorie van beleid met fasen
- De beleidsinstrumenten
- Het vreemdelingenbeleid

3.2.1 De theorie van beleid met fasen

De Surinaamse overheid heeft de vreemdelingen gecategoriseerd en op verschillende periodes in de gelegenheid gesteld zich aan te melden. Bij het treffen van de beleidsmaatregelen heeft de Surinaamse overheid beleid met fasen toegepast, dit kan gesteld worden omdat er eerst sprake was van een probleemverkenning, in dit geval gaat het om illegalen in Suriname. Nadat het probleem geïdentificeerd was, werden de onderwerpen geselecteerd waarop het beleid moest worden gericht. De onderwerpen waren onder andere de verschillende categorie illegale vreemdelingen in Suriname, deze vormen het beleidsprobleem. Op basis van het beleidsprobleem heeft er een verkenning plaats gevonden van de mogelijke beleidskeuzes of beleidsalternatieven ten aanzien van de aanpak van de illegale vreemdelingen.

Verder heeft de overheid vanaf het formuleren tot het uitvoeren van de maatregelen gewerkt met de beschikbare middelen die zij heeft. De overheid heeft ook meerdere malen het beleid met betrekking tot het project Legalisatie van Vreemdelingen geëvalueerd en aangepast. Er was dus een zekere mate van terugkoppeling en bijwerking van het beleid met betrekking tot de aanpak van illegale vreemdelingen door de Surinaamse overheid.

3.2.2 De gehanteerde beleidsinstrumenten bij het tegegaan van illegale vreemdelingen

Voor het aanpakken van de illegale vreemdelingen in Suriname heeft de overheid de verschillende beleidsinstrumenten van Hoogerwerf en Herweijer ingezet.

1. Het communicatief instrument

Het communicatief instrument heeft betrekking op het overdragen van informatie via voorlichting en overleg. Dit om het gedrag van mensen te veranderen door kennis en waardering van bepaalde keuzemogelijkheden te veranderen.

De wijze waarop dit instrument is ingezet is namelijk:

- De media, tv-programma's en krantenartikelen. De media werd als medium gebruikt voor het verstrekken van informatie aan de vreemdelingen, omtrent hoe en wat zij moeten doen om in aanmerking te komen voor een verblijfsvergunning
- Een website. Er is ook een website opgezet waarop alle informatie vermeld staat omtrent het indienen van een aanvraag tot verblijf en ook voor online aanvragen
- Er zijn verschillende projecten uitgevoerd door het onderdirectoraat VZ. Deze projecten stelden steeds meer categorieën illegalen in de gelegenheid zich te registreren. De projecten zijn onder andere

- Het project legalisatie V
- Het project legalisatie VI
- Het project legalisatie VII
- Het project legalisatie VIII
- Het project legalisatie IX
- Ook werden er mobile consulaten opgezet in het binnenland voor het verstrekken van informatie en registreren in het binnenland dicht bij de goudvelden, om de illegale gouddelvers en anderen illegalen die zich in het binnenland hadden gevestigd in de gelegenheid te stellen hun verblijfsvergunning aan te vragen.
Er vindt ook regelmatig overleg plaats tussen het onderdirectoraat Consulaire Zaken en Personen Verkeer en de verschillende ambassades en consulaten. De gesprekken die gevoerd worden zijn namelijk gesprekken over hoe zij de vreemdelingen die zij vertegenwoordigen tegemoet kunnen komen of te helpen uit de illegale sfeer.

2. Het economisch instrument

Het economisch instrument heeft betrekking op financiën.

De wijze waarop dit instrument is ingezet is in de vorm van het financieren van het kopen van terugreis tickets voor illegale vreemdelingen die een gevaar vormden voor het land.

En alle illegale vreemdelingen moesten een bedrag betalen om in aanmerking te komen voor een verblijfsvergunning.

3. Het juridisch instrument

Dit instrument heeft betrekking op het mogen en moeten. Met andere woorden kan middels dit instrument een bepaald gedrag voorgeschreven worden of afgekeurd worden. Dit instrument veronderstelt handhaving.

De wijze waarop dit instrument wordt ingezet is door het ontwikkelen van een beleid op grond van het wettelijkbasis, waarbij illegale vreemdelingen in de gelegenheid worden gesteld een verblijfsvergunning aan te vragen.

Voor de handhaving van het beleid worden er regelmatig huis- hotel en wijk controles uitgevoerd, op plekken waar grote groepen vreemdelingen vertoeven. Indien er tijdens de controles blijkt dat een vreemdeling illegaal in het land verblijft, wordt van zo iemand het paspoort ingetrokken.

4. Het fysiek instrument

Dit instrument heeft betrekking op maatregelen die met behulp van tastbare middelen het gedrag van burgers gewenst en ongewenst beïnvloed om het gewenste gedrag te vertonen.

De wijze waarop dit instrument wordt ingezet door de overheid is door het intrekken van paspoorten van illegalen binnen het land. De paspoorten worden aangehouden, totdat deze illegalen hun stukken in orde maken, om een legaal status aan te vragen of om te vertrekken naar hun land van afkomst.

3.2.3 Het vreemdelingenbeleid

Uit het onderzoek is gebleken dat de overheid het restrictief en selectief beleid heeft toegepast. Het restrictief beleid houdt in dat vreemdelingen moeten voldoen aan bepaalde voorwaarden/toelatingscriteria om in aanmerking te komen voor een verblijfsvergunning in een land. De overheid heeft bij het uitvoeren van het Project Legalisatie van Vreemdeling verschillende voorwaarden gesteld, waaraan een vreemdeling moet voldoen om in aanmerking te komen voor een verblijfsvergunning.

Het selectief vreemdelingenbeleid houdt in dat een vreemdeling niet alleen op basis van de toelatingscriteria in aanmerking komt of geweigerd wordt tot verblijf. Er dient ook rekening gehouden te worden met de redenen van humanitaire aard. Hiermee wordt bedoeld dat indien uit aangedragen redenen blijkt dat een vreemdeling niet voldoet aan de vastgestelde voorwaarden er altijd nog de mogelijkheid bestaat toestemming te verlenen op basis van de humanitaire redenen. Het onderzoek heeft uitgewezen dat de overheid het selectief beleid heeft toegepast, omdat er steeds bij de verlenging van het Project Legalisatie van Vreemdelingen op grond van humanitaire aard steeds verschillende groepen vreemdelingen die zich in de illegale sfeer bevonden, in de gelegenheid gesteld werden om een verblijfsvergunning aan te vragen.

Conclusie

Tijdens dit onderzoek, is er nagegaan welke beleidsmaatregelen de Surinaamse overheid heeft getroffen om het aantal illegale vreemdelingen te verminderen in de periode 2015-2020.

De centrale vraag van dit onderzoek luidt als volgt:

Welke beleidsmaatregelen treft de Surinaamse overheid om het aantal illegale vreemdelingen in Suriname te verminderen?

De Surinaamse overheid probeert op verschillende manieren het aantal illegale vreemdelingen terug te dringen. Vanuit het ministerie van Juspol is op verschillende momenten door verschillende verantwoordelijken getracht door middel van beleidsmaatregelen het aantal vreemdelingen in de illegale sfeer in de gelegenheid te stellen hun stukken in orde te maken en een verblijfsvergunning aan te vragen.

De beleidsmaatregelen die getroffen zijn, zijn onder andere:

- Het project Legalisatie van Vreemdelingen, waarvan er vijf (5) deel-projecten zijn uitgevoerd
- Het opzetten van mobile consulaten in het binnenland dichtbij de goudvelden
- Het in beslag nemen van paspoorten door de Vreemdelingendienst
- Onder voorbehoud registreren bij de CBB, totdat alle stukken in orde zijn gemaakt
- Verwijdering door middel van een rode stempel die geplaatst wordt in het paspoort
- Ministrieële beschikkingen aan vreemdelingen die het land niet konden verlaten nadat hun verblijf was verstreken vanwege de Covid-19 pandemie
- Het kopen van een terugreisticket voor illegale vreemdelingen die een gevaar vormden voor de samenleving

Uit het onderzoek is gebleken dat de vier (4) instrumenten van Herweijer & Hoogerwerf toegepast zijn geworden. Onder andere:

- **Het communicatief instrument** werd door alle betrokken actoren ingezet. Waarbij er gebruik werd gemaakt van de media om informatie te verstrekken aan de doelgroep. Er werden verder ook campagnes en projecten uitgevoerd, waar de illegale vreemdelingen terecht konden voor het verkrijgen van informatie en/of hun verblijfsvergunning aan te vragen.

- **Het economisch instrument** is ingezet in de vorm van Leges. Dit zijn de bedragen die de illegale vreemdelingen moeten betalen bij het indienen van een aanvraag voor een verblijfsvergunning bij de verschillende projecten Legalisatie van Vreemdelingen. De overheid heeft tot twee keer toe de bedragen van de leges verlaagd. Door inzet van dit instrument probeert de overheid verschillende categorieën vreemdelingen in de gelegenheid te stellen hun stukken in orde te maken.
 - **Het juridisch instrument** werd ingezet voor het opzetten van de mobile consulaten en verder ook voor het uitzetten van illegale vreemdelingen in bijzondere gevallen, als zij een gevaar vormden voor het land. Er is gebruikt gemaakt van de volgende wetten:
 1. de Grondwet van Suriname (S.B. 1992, no.38)
 2. de wet Nationaliteit en het Ingezetenschap 1975 (S.B. 2002, no.22)
 3. de Vreemdelingenwet 1991 (S.B. 1992, no.3)
 4. het Vreemdelingenbesluit 1995 (S.B. 1995, no. 85)
 - **Het fysiek instrument** werd ingezet door het in beslag nemen van paspoorten van de vreemdelingen die tijdens de werkzaamheden van de politieagenten en vreemdelingenpolitie staande zijn gehouden. Het is gebleken dat wanneer de paspoorten van de illegale vreemdelingen die in het land vertoeven in beslag zijn genomen, deze groep hun paspoort pas terug krijgen wanneer zij hun stukken in orde hebben gemaakt.
- Suriname is verder lid van twee internationale organisaties die betrekking hebben op vreemdelingen, maar er wordt onvoldoende gebruik gemaakt van de diensten die deze organisaties bieden.

Aanbevelingen

Zoals aangegeven in de conclusie zijn er verschillende beleidsmaatregelen getroffen om het aantal illegale vreemdelingen in het land te verminderen door de Surinaamse overheid. Naar aanleiding daarvan, is het volgende aan te bevelen:

1. Structurele samenwerking

Er moet een structurele samenwerking plaatsvinden tussen het ministerie van JusPol, specifiek het onderdirectoraat VZ en alle relevante actoren die betrokken zijn bij het vreemdelingenbeleid. Het onderdirectoraat moet bij deze de leiding hebben en ervoor zorgen dat alle relevante actoren betrokken worden bij het formuleren van het vreemdelingenbeleid. Het onderdirectoraat kan leiding geven volgens twee (2) van de acht (8) principes van goed bestuur voor het formuleren van het beleid. Namelijk door middel van:

- Transparantie; de informatie met betrekking tot het beleid moet vrij en toegankelijk zijn voor alle relevante actoren om goed samen te kunnen werken
- Participatie; om dit te realiseren moeten de relevante actoren goed geïnformeerd en georganiseerd worden en de mogelijkheid hebben om vanuit hun geëigende rol betrokken te zijn bij het opzetten of veranderen van procedures, strategieën van het beleid

2. Bewaking bij de open grenzen

De open grenzen zijn onder andere in het westen, oosten en zuiden van Suriname. Er zou sprake moeten zijn van een geïntegreerde samenwerking waarbij het ministerie van Justitie en Politie, specifiek de Vreemdelingendienst de leiding heeft, voor het bewaken van de grenzen samen met de militaire politie. Voor het bewaken van de grenzen moet er mankracht worden ingezet met name op rivier en land die gestructureerd en op continue basis opereren.

3. Versterking van het beleid

Het ministerie van JusPol, specifiek het onderdirectoraat VZ moet samen met alle andere relevante actoren en de internationale organisaties samenwerken om te komen tot een nationaal immigratiebeleid. Voor het formuleren van het beleid moet het onderdirectoraat leiding geven aan de hand van de 8 *major characteristics* van goed bestuur/“*good governance*”;

- Transparantie; de informatie met betrekking tot het beleid moet vrij en toegankelijk zijn voor alle relevante actoren
- Participatie; om dit te realiseren moeten de relevante actoren goed geïnformeerd en georganiseerd worden en de mogelijkheid hebben om vanuit hun geëigende rol betrokken te zijn bij het opzetten of veranderen van procedures, strategieën van het beleid
- Rule of Law; bij het formuleren van het beleid moet er rekening gehouden worden met de universele rechten van de mens
- Effectief en efficiënt; er moet een heldere visie geformuleerd worden en een langetermijnstrategie. De programma's en projecten moeten resultaten produceren die in lijn zijn met de uitgezette strategie. Verder moeten de instrumenten effectief en efficiënt ingezet worden.
- Verantwoording; dat verantwoordelijkheden van elk relevante actor moet duidelijk vastgelegd worden en er moet ten alle tijde verantwoording afgelegd kunnen worden
- Responsiviteit; er zou gereageerd moeten worden op de signalen vanuit de samenleving op een passende en stabiele wijze om het beleid goed te kunnen formuleren
- Onpartijdig; er zou bij het formuleren van het beleid geen sprake moeten zijn van verbuiging
- Consensusgericht; bij het formuleren van het beleid moet er sprake zijn van eengelijkheid van meningen.

De structuur dat opgezet kan worden om te komen tot een nationaal immigratiebeleid is dat:

- Er ten eerste meer onderzoek verricht moet worden door het onderdirectoraat VZ en de relevante actoren omtrent hoe de illegale vreemdelingen het beste aan te pakken.
- Het beleid dat uitgevoerd was wederom geëvalueerd dient te worden en de knelpunten dienen ook op zodanige wijze aangepak en verwerkt te worden
- Verder ook in het beleid de strikte handhavings- en nalevingsmaatregelen van het beleid opgenomen moeten worden.

En ter verkrijgen van toelating en verblijf aan vreemdelingen in Suriname ook belangen van nationale aard doorslaggevend moeten zijn. Met name in het belang van de openbare orde en rust, de nationale veiligheid of de volksgezondheid. Op internationaal vlak: moet het onderdirectoraat VZ intensiever samenwerken met de internationale organisaties om meer informatie en adviezen te verzamelen en verwerken tot het nationaal belang.

Geraadpleegde bronnen

- Amnesty International. Ongedocumenteerden (illegalen en uitgeprocedeerden- Amnesty International). Geraadpleegd op 1 december 2019 van <https://www.amnesty.nl/encyclopedie/ongedocumenteerden-illegalen-en-uitgeprocedeerden>.
- Centrale Bureau voor Burgerzaken (2019). Geraadpleegd op 29 januari 2020 van <https://www.cbb.gov.sr/>.
- Herweijer. M. & Hoogerwerf. A. (2008). *Overheidsbeleid. Een indeling in de Beleidswetenschap* (8e ed). Alphen aan de Rijn, Nederland: Kluwer.
- Herweijer. M. & Hoogerwerf. A. (2014). *Overheidsbeleid. Een indeling in de Beleidswetenschap* (10e ed). Alphen aan de Rijn, Nederland: Kluwer.
- International Organization for Migration. About IOM (2019). Geraadpleegd op 21 januari 2020 van <https://www.iom.int/about-iom>.
- Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten New York (1966) Geraadpleegd op 13 maart 2021 van https://www.kcwj.nl/sites/default/files/Internationaal_Verdrag_inzake_Burgerrechten_en_Politieke_Rechten.pdf.
- Key Migration Terms (2019). Geraadpleegd op 1 december 2019 van <https://www.iom.int/key-migration-terms>.
- Loeb, R.W. (1982). Inleiding vreemdelingenrecht. Nijmegen, Nederland.
- Ministerie van Binnenlandse Zaken. Directoraten (2019). Geraadpleeg op 12 januari 2020 van <https://www.homeaffairs.gov.sr/directoraten/directoraat-binnenlandse-zaken/>.
- Ministerie van Buitenlandse Zaken. Het Onderdirectoraat Consulaire Zaken en Personenverkeer (2019). Geraadpleegd 12 januari 2020 van <https://www.foreignaffairs.gov.sr/consulaire-diensten/>.
- Ministerie van Buitenlandse Zaken. Over buza (2019). Geraadpleeg op 12 januari 2020 van <https://www.foreignaffairs.gov.sr/over-buza/>.
- Ministerie van Defensie. Over het Ministerie (2019). Geraadpleeg op 12 januari 2020 van <https://www.defense.gov.sr/over-ministerie/>.

Ministerie van Justitie en Politie (2019). Over het Ministerie geraadpleeg op 12 januari 2020 van

<https://www.justiceandpolice.gov.sr/over-ministerie/>.

Ministerie van Justitie en Politie. Taak omschrijving (2019). Geraadpleeg op 12 januari 2020 van

<https://www.justiceandpolice.gov.sr/over-ministerie/taakomschrijving/>

Ministerie Juspol. Korps Politie Suriname (2019). Geraadpleegd op 12 januari 2020 van

<https://www.gov.sr/themas/veiligheid-en-orde/politie/>.

Ministerie Juspol Vreemdelingendienst (2019). Geraadpleeg op 12 januari 2020 van

<https://www.gov.sr/themas/diaspora/verblijfsvergunning/>.

Ministerie van Justitie en Politie. Vreemdelingen zaken (2019). Geraadpleegd op 12 januari 2020 van <https://www.vz2.juspul.sr/>.

Ministerie van Justitie en Politie (2020). Statement van het Ministerie van Justitie en Politie voor vreemdelingen: kort verblijf in Suriname. Geraadpleegd op 27 oktober 2020 van

<https://covid-19.sr/statement-van-het-ministerie-van-justitie-en-politie-voor-vreemdelingen-kort-verblijf-in-suriname/>

Nieuwe stempels voor Immigratie- en Vreemdelingendienst in Suriname (2019).

Geraadpleegd op 18 november 2019 van

<https://www.waterkant.net/suriname/2019/12/12/vreemdelingendienst-in-suriname/>.

Oosten, W. (2014). *Inleiding bestuurskunde*. Den Haag, Nederland: Boom Juridische Uitgevers.

Project legalisatie met illegale status verlengt (2019). Geraadpleegd op 18 november 2019 van

<https://www.deboodschap.today/project-legalisatie-met-illegale-status-verlengt/>

Starnieuws (2019)- Minister Van Dijk-Silos wil strenge aanpak illegalen (2015). Geraadpleegd

op 18 november 2019 van

<https://m.starnieuws.com/index.php/welcome/index/nieuwsitem/31970>.

Submission by the United Nations High Commissioner for Refugees. For the Office of the High

Commissioner for Human Rights' Compilation Report Universal Periodic Review: 2nd Cycle, 25th Session (2013). Geraadpleegd op 21 July 2020 van <https://www.refworld.org/pdfid/572855764.pdf>.

Waterkant.net (2019) Suriname te mild tegenover illegale vreemdelingen. Geraadpleegd op 19 november 2019 van

<https://www.waterkant.net/suriname/2015/10/28/suriname-te-mild-over-illegale-vreemdelingen/>

STAATSBESLUIT van 12 september 1995, ter uitvoering van diverse artikelen van de
“Vreemdelingenwet 1991”(S.B. 1992 no. 3)

Vreemdelingenbesluit 1995 (S.B. 1995 no. 85)

WET van 24 november 1975, tot regeling van het Surinamerschap en het Ingezetenschap
(S.B.1975 no.4), gelijk zij luidt na de daarin aangebrachte wijzigingen bij S.B.
1983 no. 104, S.B. 1984 no. 55, S.B. 1984 no. 85, S.B. 1989 no. 29, S.B. 2002 no. 22.

Bijlage I Overzicht Respondenten

No	Naam	Functie	Afdeling	Ministerie	Datum interview
1	Mvr. Lutrecia Meije	Coördinator stafbureau	Onderdirectoraat Vreemdelingen Zaken	Justitie en Politie	30 oktober 2020
2	Dhr. Steven Botland Dhr. Andrew Anches	Politie eerste klasse	Vreemdelingendienst	Justitie en Politie	15 oktober 2020
3	Mvr. Angela Ramkisoen	Afdelinghoofd	Consulaire Zaken en Personenverkeer	Buitenlandse zaken, International Business en Internationale Samenwerking	15 oktober 2020
4	Mvr. L Dankerlui	Hoofd Commandant	Immigratiedienst	Defensie	5 augustus 2020
5	Dhr. Prewien Kalkoe	Afdelinghoofd	Vreemdelingen Registratie	Binnenlandse zaken	30 september 2020

Bijlage II Interviewhandleiding hoofdafdeling Vreemdelingen Zaken

Naam: Darius Ocada

Student aan: Anton de Kom Universiteit van Suriname

Studierichting: Public Administration

Specialisatie: Bestuur, Beleid en Management

Ter afronding van mijn afstudeer thesis met als titel: **Illegale Vreemdelingen met als probleemstelling: Welke beleidsmaatregelen treft de Surinaamse overheid om het aantal illegale vreemdelingen te verminderen?**, is het de bedoeling dat ik na het onderzoek kan evalueren als de beleidsmaatregelen die de Surinaamse overheid getroffen heeft, een bijdrage heeft geleverd aan het verminderen van het aantal illegale vreemdelingen in ons land. Bij deze wil ik u als respondent van harte bedanken voor uw medewerking, voor het afstaan van een interview.

De vragen hebben betrekking op het beleid dat gevoerd wordt ten aanzien van de illegale vreemdelingen in Suriname.

1. Wat is de taak van de hoofdafdeling Vreemdelingen Zaken met betrekking tot het vreemdelingenbeleid?
2. Welke relevante actoren zijn betrokken bij de uitvoering van het vreemdelingenbeleid?
3. Op welke wijze vindt de samenwerking plaats tussen de actoren?
4. Wat is de specifieke taak van de hoofdafdeling Vreemdelingen Zaken met betrekking tot de aanpak van illegale vreemdelingen?
5. Wat is het beleid dat de hoofdafdeling Vreemdelingen Zaken voert met betrekking tot de aanpak van de illegale vreemdelingen?
6. Welke activiteiten zijn er in de periode 2015-heden in de praktijk uitgevoerd ten aanzien van de aanpak van illegale vreemdelingen door de hoofdafdeling Vreemdelingen Zaken?
7. Ervaart de hoofdafdeling Vreemdelingen Zaken problemen bij het uitvoeren van het beleid ten aanzien van de aanpak van de illegale vreemdelingen in de praktijk?

8. Zo ja, wat zijn de problemen die ervaren worden?
9. Wat wordt er aan de problemen gedaan?
10. Heeft het beleid een bijdrage geleverd aan het verminderen van de illegale vreemdelingen in het land?
11. Zo ja, op welke wijze?
12. Hoeveel illegale vreemdelingen hebben zich geregistreerd in de periode 2015-heden?
13. Wat zijn de toekomst plannen met betrekking tot het terugdringen van het aantal illegale vreemdelingen in het land?

Bijlage III Interviewhandleiding Vreemdelingendienst

Naam: Darius Ocada

Student aan: Anton de Kom Universiteit van Suriname

Studierichting: Public Administration

Specialisatie: Bestuur, Beleid en Management

Ter afronding van mijn afstudeer thesis met als titel: **Illegale Vreemdelingen** en met als probleemstelling: **Welke beleidsmaatregelen treft de Surinaamse overheid om het aantal illegalen te verminderen?**, is het de bedoeling dat ik na het onderzoek kan evalueren als de beleidsmaatregelen die de Surinaamse overheid getroffen heeft, een bijdrage heeft geleverd aan het verminderen van het aantal illegale vreemdelingen in ons land. Bij deze wil ik u als respondent van harte bedanken voor uw medewerking, voor het afstaan van een interview.

De vragen hebben betrekking op de taak en het beleid dat gevoerd wordt ten aanzien van de illegale vreemdelingen in Suriname.

1. Wat is de taak van de Vreemdelingendienst met betrekking tot het vreemdelingenbeleid?
2. Wat is de specifieke taak van de Vreemdelingendienst met betrekking tot het aanpakken van illegale vreemdelingen?
3. Wat zijn de voorwaarden waaraan een vreemdeling moet voldoen om in aanmerking te komen voor een verblijfsvergunning of verlenging van zijn verblijfsvergunning?
4. Ervaart de Vreemdelingendienst problemen bij het verlenen van zijn dienst met betrekking tot de illegale vreemdelingen?
5. Zo ja, wat zijn de problemen?
6. Hoe worden de problemen aangepakt?
7. Wat wordt er gedaan in geval een vreemdeling niet in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning of verlenging van zijn verblijfsvergunning?
8. Draagt het beleid van de Vreemdelingendienst bij tot het verminderen van het aantal illegale vreemdelingen?

9. Zo ja, op welke wijze?

Bijlage IV Interviewhandleiding Afdeling Vreemdelingen Registratie

Naam: Darius Ocada

Student aan: Anton de Kom Universiteit van Suriname

Studierichting: Public Administration

Specialisatie: Bestuur, Beleid en Management

Ter afronding van mijn afstudeer thesis met als titel: **Illegale Vreemdelingen** en met als probleemstelling: **Welke beleidsmaatregelen treft de Surinaamse overheid om het aantal illegalen te verminderen?**, is het de bedoeling dat ik na het onderzoek kan evalueren als de beleidsmaatregelen die de Surinaamse overheid getroffen heeft, een bijdrage heeft geleverd aan het verminderen van het aantal illegale vreemdelingen in ons land. Bij deze wil ik u als respondent van harte bedanken voor uw medewerking, voor het afstaan van een interview.

De vragen hebben betrekking op de taak en het beleid dat gevoerd wordt ten aanzien van de illegale vreemdelingen in Suriname.

1. Wat is de taak van de afdeling Vreemdelingen Registratie ten aanzien van het vreemdelingenbeleid?
2. Komt de afdeling Vreemdelingen Registratie in aanraking met vreemdelingen die zich illegaal vestigen in ons land?
3. Zo ja, wat doet de afdeling hieraan?
4. Wat is de specifieke taak van de afdeling vreemdelingen ten aanzien van de aanpak van illegale vreemdelingen?
5. Ervaart de afdeling Vreemdelingen Registratie problemen bij het uitvoeren van zijn taak bij het aanpakken van illegale vreemdelingen?
6. Zo ja, wat zijn de problemen?
7. Hoe worden de problemen aangepakt?
8. Levert de afdeling Vreemdelingen Registratie een bijdrage aan de vermindering van het aantal illegale vreemdelingen?
9. Zo ja, op welke wijze?

Bijlage V Interviewhandleiding Immigratiedienst

Naam: Darius Ocada

Student aan: Anton de Kom Universiteit van Suriname

Studierichting: Public Administration

Specialisatie: Bestuur, Beleid en Management

Ter afronding van mijn afstudeer thesis met als titel: **Illegale Vreemdelingen** en met als probleemstelling: **Welke beleidsmaatregelen treft de Surinaamse overheid om het aantal illegalen te verminderen?**, is het de bedoeling dat ik na het onderzoek kan evalueren als de beleidsmaatregelen die de Surinaamse overheid getroffen heeft, een bijdrage heeft geleverd aan het verminderen van het aantal illegale vreemdelingen in ons land. Bij deze wil ik u als respondent van harte bedanken voor uw medewerking, voor het afstaan van een interview.

De vragen hebben betrekking op de taak en het beleid dat gevoerd wordt ten aanzien van de illegale vreemdelingen in Suriname.

1. Wat is de taak van de Immigratiedienst ten aanzien van het vreemdelingenbeleid?
2. Komt het wel eens voor dat de Immigratiedienst in aanraking komt met vreemdelingen die zich illegaal vestigen in ons land?
3. Wat is de specifieke taak van de Immigratiedienst met betrekking tot het aanpakken van illegale vreemdelingen?
4. Hoe pakt de Immigratiedienst de illegale vreemdelingen aan?
5. Ervaart de Immigratiedienst moeilijkheden bij het verlenen van zijn diensten ten aanzien van de aanpak van de illegale vreemdelingen?
6. Zo ja, wat zijn de moeilijkheden?
7. Wat doet de Immigratiedienst hieraan?
8. Levert de Immigratiedienst een bijdrage aan het verminderen van het aantal illegale vreemdelingen in ons land?

Bijlage VI Interviewhandleiding Onderdirectoraat Consulaire Zaken en Personenverkeer

Naam: Darius Ocada

Student aan: Anton de Kom Universiteit van Suriname

Studierichting: Public Administration

Specialisatie: Bestuur, Beleid en Management

Ter afronding van mijn afstudeer thesis met als titel: **Illegale Vreemdelingen** en met als probleemstelling: **Welke beleidsmaatregelen treft de Surinaamse overheid om het aantal illegalen te verminderen?**, is het de bedoeling dat ik na het onderzoek kan evalueren als de beleidsmaatregelen die de Surinaamse overheid getroffen heeft, een bijdrage heeft geleverd aan het verminderen van het aantal illegale vreemdelingen in ons land. Bij deze wil ik u als respondent van harte bedanken voor uw medewerking, voor het afstaan van een interview.

De vragen hebben betrekking op de taak en het beleid dat gevoerd wordt ten aanzien van de illegale vreemdelingen in Suriname.

1. Wat is de taak van het onderdirectoraat Consulaire Zaken en Personenverkeer met betrekking tot het vreemdelingenbeleid?
2. Wat is de specifieke taak van het onderdirectoraat met betrekking tot de aanpak van de illegale vreemdelingen?
3. Welke projecten zijn er in het jaar 2015-heden gevoerd door het onderdirectoraat om het aantal illegale vreemdelingen te verminderen?
4. Hebben de projecten een bijdrage geleverd aan het verminderen van het aantal illegale vreemdelingen?
5. In welke mate ondersteunt het onderdirectoraat het ministerie van BuZa met betrekking tot het buitenlandsbeleid?
6. Op welke wijze vindt de samenwerking plaats tussen het onderdirectoraat en de IOM?
7. Op welke wijze vindt de samenwerking plaats tussen het onderdirectoraat en de UNHCR

Bijlage VII Procedure indiening Projekt Legalisatie

A. Om uw aanvraag in te dienen moet u behoren tot één van de onderstaande categorieën:

1. Vreemdelingen die via de doorlaatposten te Zanderij, Albina, Zorg en Hoop en Southdrain zijn via de doorlaatposten te Zanderij, Albina, Zorg en Hoop en Southdrain binnengekomen zonder een KV visum;
2. Vreemdelingen die via de doorlaatposten te Zanderij, Albina, Zorg en Hoop en Southdrain zijn binnengekomen met en het KV visum is vervallen;
3. Vreemdelingen die via de doorlaatposten te Zanderij, Albina, Zorg en Hoop en Southdrain zijn binnengekomen met en het kortverblijf (stempel van de Militaire Politie en de Vreemdelingendienst) is vervallen;
4. Vreemdelingen die reeds een verblijfsvergunning hebben en de geldigheidsduur is verlopen (dus de verblijfsvergunning is reeds vervallen);
5. Vreemdelingen die een aanvraag tot verblijf, verlenging verblijf, vestiging of onbepaalde tijd heeft ingediend in de periode vóór 31 december 2015 en deze niet hebben ontvangen.

B. Voor welke datum dient u Suriname te zijn binnengekomen?

U dient voor 1 juli 2017 Suriname legaal te zijn binnengekomen.

C. Procedure Registratie en Indiening

De procedure voor de registratie en de indiening van de aanvraag vindt plaats bij Project Legalisatie, Onderdirectoraat Vreemdelingenzaken.

- U zult zich persoonlijk met uw origineel paspoort moeten melden bij het aanmeldloket;
- Bij het aanmeldloket wordt u verwezen naar het loket voor het aanbieden van uw originele documenten en het afnemen van een interview;
- Indien alle originele documenten zijn overgelegd wordt het interview afgenomen en uw originele documenten gedigitaliseerd; zijn niet alle documenten aanwezig zal er geen interview worden afgenomen en uw documenten worden geretourneerd;

- Na het interview wordt u met uw paspoort verwezen naar het Loket van de Surinaamse Post Spaarbank (SPSB) voor het betalen van de leges (in hetzelfde gebouw);
- Met uw kwitantie storting van de bank meldt u zich bij Loket Documenten voor de afgifte van uw storting en het in ontvangstnemen van uw originele documenten en het bewijs van indiening met de datum waarop u de verblijfsvergunning moet ophalen;

D. Informatie over het interview

- Bij de indiening zal van de aanvrager een interview worden afgenomen, waarbij nadere informatie zal worden gevraagd over de verblijfsstatus, huisvesting, middelen van bestaan, over gezinsleden binnen en buiten Suriname en als u aan uw belastingsplicht heeft voldaan. Aan u het verzoek om zich hierop voor te bereiden en documenten waaruit deze informatie valt af te leiden ook mee te nemen.
- Houdt u er rekening mee dat u de juiste informatie geeft aan de desbetreffende medewerker die met het interview is belast. Onjuiste informatie en of onjuiste/ vervalste documenten kan leiden tot het weigeren van uw aanvraag, dit ingevolge de vreemdelingenregelgeving.

Bijlage VIII Structuur en taken VZ en het Project Legalisatie data

A. Structuur en taken afdelingen VZ

Per 01 juni 2017 is de organisatie structuur van het Ministerie van Justitie en Politie gewijzigd. Het ministerie bestaat voortaan uit twee directoraten, te weten het Directoraat Justitie en het Directoraat Operationele Diensten.

Verder is er geen sprake meer van hoofdafdelingen, maar van onderdirectoraten. Gelet op het bovenstaande ressorteert het Onderdirectoraat Vreemdelingenzaken nu onder het Directoraat Operationele Diensten.

Het onderdirectoraat bestaat verder uit de volgende afdelingen:

- Toelating en Vestiging
- Naturalisatie
- Uitzetting
- Unit Afgifte/ Klant Support (welke nog niet formeel is ingesteld)

Afdeling Toelating en Vestiging

De Afdeling Toelating en Vestiging houdt zich voornamelijk bezig met het in behandeling nemen van:

- Verzoeken tot Machtiging tot Kort Verblijf (MKV),
- Aanvragen tot verblijf, verlenging verblijf, vreemdelingen in de asielprocedure en vestiging,

Afdeling Naturalisatie

De afdeling Naturalisatie is houdt zich voornamelijk bezig met het in behandeling nemen aanvragen, waarbij de Surinaamse nationaliteit wordt verkregen.

- Naturalisatie die bij wet worden verleend (art. 8 WNI)
- Naturalisatie die bij resolutie worden verleend (art. 16 WNI)

- Naturalisatie middels optierecht door 18 jarigen in Suriname geboren (art. 5 WNI)
- Vreemdelingen die gehuwd zijn met een Surinamer (art. 12 WNI)

Verder worden ook verklaringen van Ingezetenschap in behandeling genomen (art 21 WNI)

Afdeling Uitzetting

De afdeling uitzetting houdt zich voornamelijk bezig met het voorbereiden van negatieve besluiten, waarbij het aan vreemdelingen niet is toegestaan langer te verblijven om in Suriname.

De taken van de afdeling zijn dan ook:

- 1 Het interviewen van illegalen die zich aanmelden.
- 2 Het weigeren van aanvragen tot verblijf en vestiging.
- 3 Het intrekken van verblijfs- en vestigingsvergunning.
- 4 Het ongewenst verklaren van vreemdelingen.
- 5 Het uitzetten van vreemdelingen.
- 6 Advies uitbrengen m.b.t. het langer verblijven van Vreemdelingen in Suriname na detentie.
- 7 Advies uitbrengen m.b.t. verzoeken van vreemdelingen die na detentie in Suriname vrijgelaten willen worden.
- 9 Behandelen van verzoeken inzake verlies van de Surinaamse nationaliteit.

Unit Afgifte

Unit afgifte houdt zich voornamelijk bezig met de klanten zich melden bij vreemdelingenzaken die hun vergunning ophalen en of informatie wensen.

De taken van de afdeling zijn dan ook :

- Het verstrekken van de verleende verblijf-, vestigings vergunningen, verklaring van ingezetenschap artikel 21 WNI, verklaringen van naturalisatie volgens artikel 5 of 12 WNI, nadat de verificatie van de originele documenten hebben plaatsgevonden.
- Het afgeven van alle brieven ten behoeve vreemdelingen.

- Het onderhouden van het klantcontact met vreemdelingen m.b.t. algemene informatie via email, chatfunctie, telefonisch en facebook.

Als ondersteunde diensten kunnen worden genoemd:

- Secretariaat
- Stafbureau
- Onderzoeksdienst

B. Regelgeving

Het Onderdirectoraat Vreemdelingenzaken maakt gebruik van de navolgende regelgeving om haar werkzaamheden uit te oefenen te weten:

- Het herziene verdrag van Chaguaramas
- Verschillende bilaterale overeenkomsten m.b.t. visumafschaffings overeenkomst
- De Wet op de Nationaliteit en het Ingezetenschap
- De Vreemdelingenwet 1991
- Het Vreemdelingenbesluit 1995
- De Wet Personen van Surinaamse Afkomst (PSA)
- Wet Werkvergunning
- Wet Caricom Staatsburgers
- Wet Werkvergunning Vreemdelingen
- Besluit facilitering Caricom burgers
- Voorschriften verblijf onbepaalde tijd voor vreemdelingen van Surinaamse origine
- Vaststelling en Voorschriften inzake verblijf bijzondere categorie van Vreemdelingen 9
- Vaststelling en Voorschriften inzake verblijf bijzondere categorie vreemdelingen in de asielprocedure
- Beschikking versoepeling MKV procedure

Verder kan worden aangegeven gelet op het belang van migratie en de toegang tot Suriname het wenselijk is de Vreemdelingenwet 1991, het Vreemdelingenbesluit 1995 en de wet Nationaliteit en Ingezetenschap te wijzigen. De bepalingen zijn verouderd en passen niet meer aan de hedendaagse realiteit.

C. Beleid

Het vreemdelingenbeleid dat de afgelopen periode in Suriname is gevoerd is een combinatie van liberaal/restrictief/open:

- Liberaal beleid => alle vreemdelingen, die voldoen aan de voorwaarden voor het aanvragen van een vergunning, worden in het bezit hiervan gesteld.
- Restrictief beleid => alle vreemdelingen die komen uit visumplichtige landen kunnen een verblijf aanvragen indien zij het MKV proces hebben gevolgd.
- Open beleid => de Surinaamse overheid probeert steeds het verblijf van alle vreemdelingen te reguleren.

Verder is het beleid gebaseerd op de verschillende categorisatie van vreemdelingen in Suriname. Waarbij de categorie van Surinaamse Origine en de CARICOM burgers er versoepte regels gelden:

- Vreemdelingen van Surinaamse origine
- Caricom Staatsburgers
- Vreemdelingen afkomstig uit visumplichtige landen
- Vreemdelingen afkomstig uit niet visumplichtige landen
- Vreemdelingen in de asiel procedure
- Illegale Vreemdelingen

Statistieken 2018-2020

Overzicht van het totaal aantal ingediende aanvragen naar nationaliteiten

(periode 20 september 2017 t/m 13 maart 2020)

		PROJECT LEGALISATI E V	PROJECT LEGALISATI E VI	PROJECT LEGALISATI E VII	PROJECT LEGALISATI E VIII	PROJECT LEGALISATI E IX	TOTAA L
	LAND	Tot.ING AANVRAGEN PERIODE 20 SEP 2017 T/M 15 DEC 2017	15 JANUARI 2018 T/M 31 MEI 2018	Tot.ING AANVRAGEN PERIODE 9JULI T/M 14 DEC 2018	Tot.ING AANVRAGEN PERIODE 15 FEB T/M 15 AUG 2019	Tot.ING AANVRAGEN PERIODE 18 NOV 2019 T/M 13MRT 2020	
1	CHINA	119	368	496	423	178	1584
2	INDONESIE	1	4	6	11	8	30
3	TURKYE			10	7	8	25
4	VIETNAM	32	16	27	20	17	112
5	INDIA	7	6	37	27	13	90
6	CUBA	25	54	150	515	415	1159
7	VENEZUELA	8	53	61	38	10	170
8	HAITI	754	354	429	254	25	1816
9	DOM.REP	18	43	74	116	44	295
10	GUYANA	3	1	4	10	3	21
11	COLOMBIA	1	7	18	28	11	65
12	BRAZILIE	3	5	11	24	9	52
13	FILIPIJNEN	4		8	10	8	30
14	MALEISIE	23	1	61	52	34	171
15	GROOT BRITTANIE			2		1	3
16	NEDERLAND	2		4	17	7	30
17	FRANS- GUYANA			1		3	4
18	NIGERIA	1	3	2	12	3	21
19	MEXICO			2			2
20	BELGIE			1			1

2 1	HONDURAS			1	1		2
2 2	AZERBAIJAN			1			1
2 3	AMERIKA			3	3	1	7
2 4	CANADA			1		1	2
2 5	IRLAND			3	1		4
2 6	JAMAICA		1	1			2
2 7	PAKISTAN	1		1			2
2 8	PERU			1			1
2 9	TAIWAN		1	1			2
3 0	TJECHIE			1			1
3 1	COSTA RICA		1				1
3 2	FRANKRIJK		1			1	2
3 3	GRENEDA		1				1
3 4	JORDANIE		1				1
3 5	LIBERIA	2					2
3 6	NEPAL	1					1
3 7	SLOVENIE		1				1
3 8	ZIMBABWE	1					1
3 9	ZUID AFRICA		1			1	2
4 0	MOLDAVIE				1		1
4 1	PANAMA				1		1
4 2	PORTUGAL				1	1	2
4 3	CAMBODIA				1		1
4 4	NICARAGUA				1		1

4	ZWITSERLAN				1		1
5	D						
4	KROATIE				1		1
6							
4	SRI LANKA				1		1
7							
4	ECUADOR				1		1
8							
4	LAOS				3	23	26
9							
5	TANZANIA					2	2
0							
5	KAZAKSTAN					1	1
1							
	TOTAAL	1008	971	1418	1583	828	5758